

Modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer

Werk in uitvoering

Prof. mr. G. Overkleeft-Verburg
em.-hoogleraar Staats- en Bestuursrecht
EUR/Erasmus School of Law
e-mail: g.overkleeft@overkleeft.nl
www.overkleeft-verburg.nl

Inleiding

Regeerakkoord: Digitaal 2017

Modernisering Webv als onderdeel van een samenhangend wetgevingspakket:

- Wetsvoorstel Uitvoering EU-Verordening elektronische identiteiten en vertrouwensdiensten, Kamerstuk 34413: herziening van artikel 2:16 Awb

2

Inleiding

- Nog in de pipeline:
 - Wijziging van de Bekendmakingswet, vgl. problematiek art. 2:14, tweede lid, Awb en de kennisgevingsplicht in art. 3:12 Awb
 - Wet Generieke Digitale Infrastructuur (Wet GDI): kaderwet + aanbouwwet
 - Wetgeving eID-stelsel (Wet GDI)

3

Inleiding

- Digitale overheid: taken en bevoegdheden elektronische infrastructuur: art. X Wet elektronisch berichtenverkeer belastingdienst
 - Minister van BZK
 - Delegatiegrondslag regeling GDI
 - Grondslag Besluit verwerking persoonsgegevens (wel genoemd, nog niet vastgesteld)
- Realisering: Regeling voorzieningen GDI

4

Inleiding

- Europese dimensie:
 - Elektronische handtekening c.a.
 - Gegevensbescherming: richtlijn 95/46/EG jo. Wbp; Algemene Verordening Gegevensverwerking: gegevensbescherming = rechtsbescherming; samenloop met Webv
 - Modernisering overheidsadministraties
 - Elektronische verplichtingen/voorzieningen
- Internationale elektronische verdragsverplichtingen:
 - EU
 - VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (vgl. EU-Verordening nr. 910/2014, art. 15)

5

Digitalisering

- Wet elektronisch berichtenverkeer belastingdienst (1 november 2015):
- Art. 3a Awr en art. 13 Awir:
 - Verplichting tot elektronisch verkeer
 - Ministeriële regeling: maatwerk, uitzondering berichten en groepen
 - Regeling elektronisch berichtenverkeer belastingdienst
 - Actie No: behoud van de blauwe envelop

6

Concept modernisering Webv

- Opmerkingen algemeen:
 - Waardering: oplossing enkele knelpunten:
 - "bij de tijd" brengen regeling, vgl. gedateerdheid toelichting Webv
 - Notificatieplicht igv gebruik berichtenbox
 - Verbetering bewijspositie burger
 - Gemis aan een algemene inleiding (vooronderstelde kennis systemen); complexiteit/begrijpelijkheid burger?
 - Ruimte voor multichannel, vgl. faxverkeer?
 - Opsplitsing Webv: elektronische handtekening is tevens inlogauthenticatie = voorwaarde toegang systemen

7

Concept modernisering Webv

- Probleem Digibeten:
 - Niet tijdelijk maar blijvend
 - Substantiële groep
 - Verhouding overheid-burger: disempowerment, van Awb-mens naar Systeemmens
 - "verplichting" gebruik machtigingsvoorziening: risico's
 - Vergelijking met omringende landen
 - Van dienstverlening naar bezuinigingsdruk (Financiën)
- Te weinig aandacht voor uitvoeringsproblemen overheid, vgl. realiseerbaarheid voorzieningen (notificatieplicht), omvang/doorwerking storingen, cybercrime en fraude
- Probleem afbakening Webv: rechtsverkeer? Vgl. 3D en ontwikkeling van de mobiele ambtenaar; voorzieningen mbt betrouwbaarheid en continuïteit (BYOD)
- Kritische betrokkenheid TK en No

8

Vraagpunten concept

- Opnemen begripsbepalingen? Vgl. begrip verzenden ihk Berichtenbox (gelijkstelling ipv interpretatie-aanwijzing); idem begrip webformulier en app
- Invloed storingen op termijnen: probleem onderschat? Vgl. feitelijk inkorten termijnen
- Wie is verantwoordelijk voor het eenduidig vastleggen van storingsinformatie?
- Vgl. problematiek overgenomen websites
- Artikel 2:17: zeggenschap systeem
- Berichtenbox: MijnOverheid en specifieke mijn-domeinen, onderscheid, begrijpelijk?
- Bewijsproblematiek en risicotoedeling

9

Wet Generieke Digitale Infrastructuur

- Status: in voorbereiding
- Openbare consultatie: eind 2016
- Beoogde inwerkingtreding: eind 2017
- Aanbouwwet (tranches) en Kaderwet (taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden + rechten en verplichtingen)
 - Grondslag verwerking persoonsgegevens: zie Besluit verwerking persoonsgegevens generieke digitale infrastructuur (Stb. 2016, 195)
 - Rechtszekerheid, rechtsbescherming en democratische legitimiteit

10

Wet GDI

- Uitgangspunten
- Techniekonafhankelijk
 - Omschrijving functionaliteiten in de wet
 - Uitwerking in lagere regelingen
 - Evenwicht tussen rechtszekerheid en innovatie (rechtszekerheid en flexibiliteit)
- Verplichte aansluiting op en gebruik van GDI
- reikwijdte:
 - bestuursorganen ex art. 1:1, eerste lid, onder a, Awb
 - De in de bijlage bij de Wet GDI opgenomen organisaties die het bsn mogen gebruiken
 - Aangewezen organisaties die het bsn mogen gebruiken

11

Concept regeling

- Definities
 - Authenticatie
 - Elektronische dienstverlening
 - Erkend middel: privaatmiddel en publiek middel
 - Attributendienst, authenticatiedienst, machtigingsdienst en aansluitende dienst
 - Minister van BZK

12

Concept regeling

- Onderdelen van de regeling:
- Hfdst. 1. Algemeen
 - Definities
 - Standaarden
- Hfdst. 2 Toegang tot de elektronische dienstverlening
 - Afbakening werkingssfeer wet
 - Taken en verantwoordelijkheden minister BZK
 - Acceptatieplicht
 - Erkenning

13

Concept regeling

- Hfdst. 3 Werking, betrouwbaarheid en beveiliging
 - Eisen aan erkende partijen
 - Eisen aan bestuursorganen en aangewezen organisaties
 - Aanvraag, gebruik en beëindiging van middelen
 - Verwerking van persoonsgegevens
- Hfdst. 4 Toezicht en handhaving
 - Toezicht
 - Dwangsom en bestuursdwang
 - Bestuurlijke boete
 - Schorsen of intrekken erkenning
 - Bijzondere bevoegdheden
 - Informatieverstrekking

14

Concept regeling

- Hfdst. 5. Financiële bepalingen
 - Tarifiering
 - Leges en doorberekening kosten
- Hfdst. 6 Slotbepalingen
 - Evaluatie
 - Overgangsrecht
 - Wijziging andere wetten en regelingen
 - Samenloop
 - Omhangen
 - Inwerkingtreding

15